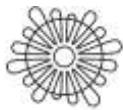

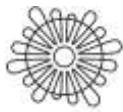
Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)¹

Sastavnica	ODJEL ZA EKONOMIJU					akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Zaštita okoliša					ECTS	6	
Naziv studija	Sveučilišni prijediplomski studij Menadžment							
Razina studija	☒ prijediplomski		☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski			
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☐ 3.	☐ 4. ☐ 5.		
Semestar	☒ zimski	☐ ljetni	☐ I.	☐ II.	☒ III.	☐ IV.	☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij	☒ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☐ DA	☒ NE
Opterećenje	30	P	30	S	0	V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	https://ekonomija.unizd.hr/raspored-nastave-preddiplomski			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski	
Početak nastave	2. listopada 2025.			Završetak nastave			23. siječnja 2026.	
Preduvjeti za upis								
Nositelj kolegija	prof.dr.sc. Marijana Matek Sarić							
E-mail	marsaric@unizd.hr				Konzultacije	Na mrežnoj stranici Odjela.		
Izvodač kolegija	prof.dr.sc. Marijana Matek Sarić							
E-mail	marsaric@unizd.hr				Konzultacije	Na mrežnoj stranici Odjela.		
Suradnici na kolegiju	doc. dr. sc. Marija Opačak Eror							
E-mail	mopacak@unizd.hr				Konzultacije	Na mrežnoj stranici Odjela.		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava	
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☐ ostalo	
Ishodi učenja kolegija		<p>Činjenična znanja: Vrednovati razne vrste: antropogenih pritisaka na okoliš i posljedica degradacije okoliša, instrumenata politike zaštite okoliša. Procijeniti mjere i aktivnosti za smanjenje negativnih učinaka poslovanja organizacije na okoliš.</p> <p>Theorijska znanja: Izraziti i obraniti stavove o suvremenoj nacionalnoj i međunarodnoj politici zaštite okoliša. Ocijeniti različite pristupe politici zaštite okoliša u organizaciji prema zadanim kriterijima. Usporediti instrumente zaštite okoliša s aspekta upravnih tijela i gospodarskih subjekata.</p> <p>Spoznaće vještine: Rangirati utjecaje različitih čimbenika na oblikovanje pristupa zaštiti okoliša. Prosuditi primjenjivost dobrovoljnih instrumenata politike zaštite okoliša u odabranoj organizaciji.</p> <p>Socijalne vještine: Ocijeniti, prihvati ili odbaciti prijedloge rješenja problemskih zadataka i slučajeva iz prakse drugih studenata u projektnoj grupi kroz proces uspostavljanja i razvijanja odnosa međusobne suradnje, konstruktivne komunikacije te postizanje kompromisa.</p> <p>Samostalnost: Samostalno predložiti, testirati i ocijeniti moguća</p>						

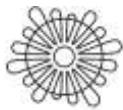
¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	alternativna rješenja zadanih problema u dodijeljenoj fazi grupnog projekta te predložiti konačna rješenja primjenom stečenih činjeničnih i teorijskih znanja. Odgovornost: Samostalno upravljati dodijeljenom fazom projekta. Prosuditi vlastiti doprinos realizaciji povjerene faze projekta, te doprinos, samostalnost i odgovornost svakog člana projektne grupe, za fazu projekta za koju je odgovoran. Odgovornost u realizaciji dodijeljenog dijela projektnog zadatka izravno je povezana sa stupnjem samostalnosti.					
Ishodi učenja na razini programa	<ul style="list-style-type: none">• razumjeti poslovno okruženje poduzeća• razumjeti ponašanja tržišta i upravljati suvremenim marketinškim alatima• kontinuirano pratiti najnovije znanstvene spoznaje i dostignuća na području ekonomije i suvremenog menadžmenta					
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje	
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar	
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:		
Uvjeti pristupanja ispitu	Redoviti studenti dužni su aktivno sudjelovati na ukupno 70 % predavanja i seminara te napisati i na vrijeme predati seminar zadan u okviru kolegija. Izvanredni studenti dužni su sudjelovati na ukupno 20 % predavanja i ili seminara i ili konzultacija te napisati i na vrijeme predati seminar zadan u okviru kolegija. Za izvanredne studente održat će se nastava prema zasebnom rasporedu.					
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok	☐ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok			
Termini ispitnih rokova	Prema rasporedu na mrežnoj stranici Odjela					
Opis kolegija	Cilj kolegija je osposobiti studente za analitičko razumijevanje i upravljanje okolišnim izazovima kroz primjenu sustavnog pristupa, relevantnog zakonodavstva te ekonomskih i dobrovoljnijih instrumenata u planiranju i evaluaciji politika zaštite okoliša. Kolegij uvodi sustavni pristup zaštiti okoliša te pravni i politički okvir u RH i EU, uz pregled sastavnica okoliša (priroda, atmosfera, vode, more, tlo), glavnih pritisaka i mjera ublažavanja. Obraduju se regulacijski, ekonomski i dobrovoljni instrumenti (procjena utjecaja na okoliš, strateška procjena, naknade/porezi, dobrovoljni sporazumi), strategije upravljanja okolišem (čistija proizvodnja, ekodjelotvornost) te certifikacijske sheme EMAS i ISO 14001, s ciljem osposobljavanja za procjenu utjecaja i oblikovanje učinkovitih politika zaštite okoliša.					
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>Kolegij se sastoji od pet cjelina.</p> <p>1. Sustav zaštite okoliša: Pojam i značajke okoliša. Sustavni pristup zaštiti okoliša. Ciklus: pokretači/pritisici/stanje/utjecaj/odgovor. Pravni okvir zaštite okoliša u RH. Politika zaštite okoliša u skladu s načelima održivog razvoja. Nositelji politike zaštite okoliša. Instrumenti politike zaštite okoliša.</p> <p>2. Sastavnice okoliša: Priroda, atmosfera, vode, more, pedosfera i litosfera. Uzroci i posljedice degradacije sastavnica okoliša. Odgovori društva: strategije, planovi i izvješća.</p> <p>3. Pritisci na okoliš: Porast stanovništva i urbanizacija, otpad, buka promet, energetika, industrija, eksploatacija mineralnih sirovina, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, turizam. Negativni učinci, mjere i aktivnosti za djelovanje s ciljem zaštite okoliša.</p> <p>4. Regulacijski i ekonomski instrumenti politike zaštite okoliša: Procjena utjecaja na okoliš. Naknade, porezi i pristojbe, polozi, utržive dozvole, poticajna finansijska sredstva i osiguranje od odgovornosti u okolišu.</p> <p>5. Dobrovoljni instrumenti politike zaštite okoliša: Strategije upravljanja okolišem: čistija proizvodnja i ekodjelotvornost. Certifikacijske sheme upravljanja okolišem: EMAS i ISO 14001.</p> <p>Okolišni pokazatelji. Znakovi zaštite okoliša. Izjave zaštite okoliša. Dobrovoljni sporazumi i povjelje.</p>					

	<p>1. Pojam i značajke okoliša. Sustavni pristup zaštiti okoliša. Ciklus: pokretači/pritisci/stanje/utjecaj/odgovor. Pravni okvir zaštite okoliša u RH i EU. Nositelji politike zaštite okoliša.</p> <p>2. Politika zaštite okoliša u skladu s načelima održivog razvoja: povijesni pregled, ciljevi, načela.</p> <p>Instrumenti politike zaštite okoliša: regulacijski, ekonomski, dobrovoljni. Kriteriji učinkovitosti instrumenata politike zaštite okoliša.</p> <p>3. Priroda: uzroci i posljedice gubitka biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti. Sustav zaštite prirode u RH: in situ i ex situ zaštita žive i nežive prirode. Međunarodni ugovori iz područja zaštite prirode.</p> <p>4. Atmosfera: porijeklo i učinci onečišćujućih tvari. Lokalne i regionalne posljedice onečišćenja atmosfere: onečišćenje zraka. Smog i kiselo taloženje. Mjere za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka.</p> <p>5. Atmosfera: globalne posljedice onečišćenja atmosfere: oštećenje ozonskog sloja i klimatske promjene. Zakonodavni okvir sustava zaštite atmosfere u RH i EU. Međunarodni ugovori iz područja zaštite atmosfere.</p> <p>6. Vode: onečišćujuće tvari i energija. Porijeklo i učinci onečišćujućih tvari i energije. Upravljanje vodama. Zakonodavni okvir za zaštitu voda u RH i EU. Međunarodni ugovori iz područja zaštite kopnenih voda.</p> <p>7. More: degradacija morskih ekosustava: Uzroci i posljedice gubitka i degradacije staništa i smanjenja bioraznolikosti. Zakonodavni okvir sustava zaštite mora i obalnog područja u RH i EU. Međunarodni ugovori iz područja zaštite morskog okoliša.</p> <p>8. Tlo: uzroci i posljedice oštećenja tla (degradacije, onečišćenja, premještanja, prenamjene). Zaštita tla. Okvir za djelovanje u području zaštite i održivog korištenja tla u EU.</p> <p>9. Porast stanovništva i urbanizacija, otpad, buka. Uzroci i posljedice pritisaka na okoliš. Mjere i aktivnosti s ciljem smanjenja negativnih učinaka na okoliš.</p> <p>10. Promet, energetika, industrija, eksploracija mineralnih sirovina. Uzroci i posljedice pritisaka na okoliš. Mjere i aktivnosti s ciljem smanjenja negativnih učinaka na okoliš.</p> <p>11. Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, turizam. Uzroci i posljedice pritisaka na okoliš. Mjere i aktivnosti s ciljem smanjenja negativnih učinaka na okoliš.</p> <p>12. Procjena utjecaja na okoliš: Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš. Strateška studija. Procjena utjecaja zahvata na okoliš. Studija o utjecaju na okoliš.</p> <p>13. Vrste ekonomskih instrumenata: naknade, porezi i pristojbe, polozi, utržive dozvole, poticajna finansijska sredstva i osiguranje od odgovornosti za štetu u okolišu. Prednosti ekonomskih instrumenata. Analiza djelotvornosti ekonomskih instrumenata.</p> <p>14. Strategije upravljanja okolišem u organizaciji. Čistija proizvodnja i ekodjelotvornost: ciljevi, načela, prednosti i nedostaci.</p> <p>15. Certifikacijske sheme upravljanja okolišem: EMAS i ISO 14001. Okolišni pokazatelji. Znakovi i izjave zaštite okoliša.</p>
Obvezna literatura	Črnjar, M. (2002). Ekonomika i politika zaštite okoliša. Rijeka: Ekonomski fakultet Rijeka i Glosa.
Dodatna literatura	<ol style="list-style-type: none">Callan, S. J. i Thomas, J. M. (2013). Environmental Economics & Management. 6th ed. Cengage. – odabrana poglavљаČrnjar, M. i Črnjar, K. (2009). Menadžment održivoga razvoja: ekonomija – ekologija – zaštita okoliša. Rijeka: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji Sveučilišta u Rijeci.

	3. Barry, F. C. i. Field, M. K. (2009). Environmental Economics: An Introduction. 5th ed. Boston: McGraw-Hill Irwin. 4. prezentacije																								
Mrežni izvori	https://moodle.srce.hr/																								
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">Samo završni ispit</th><th colspan="4"></th></tr><tr><th colspan="2">☐ završni pismeni ispit</th><th colspan="2">☐ završni usmeni ispit</th><th colspan="2">☐ pismeni i usmeni završni ispit</th></tr><tr><th colspan="2">☐ samo kolokvij/zadaće</th><th colspan="2">☒ kolokvij / zadaća i završni ispit</th><th>☐ seminarski rad</th><th>☐ seminarски rad i završni ispit</th></tr></thead><tbody><tr><th colspan="2"></th><th>☐ praktični rad</th><th>☐ praktični rad</th><th>☐ drugi oblici</th><th></th></tr></tbody></table>	Samo završni ispit						☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit		☐ samo kolokvij/zadaće		☒ kolokvij / zadaća i završni ispit		☐ seminarski rad	☐ seminarски rad i završni ispit			☐ praktični rad	☐ praktični rad	☐ drugi oblici	
Samo završni ispit																									
☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit																					
☐ samo kolokvij/zadaće		☒ kolokvij / zadaća i završni ispit		☐ seminarski rad	☐ seminarски rad i završni ispit																				
		☐ praktični rad	☐ praktični rad	☐ drugi oblici																					
Način formiranja završne ocjene (%)	Priprema za predavanje (10%), grupni zadaci (projekti) (10%); 2 kolokvija ili pismeni ispit (60%), usmeni ispit (20%).																								
Ocenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	<table border="1"><tr><td>0–59</td><td>% nedovoljan (1)</td></tr><tr><td>60–69</td><td>% dovoljan (2)</td></tr><tr><td>70–79</td><td>% dobar (3)</td></tr><tr><td>80–89</td><td>% vrlo dobar (4)</td></tr><tr><td>90–100</td><td>% izvrstan (5)</td></tr></table>	0–59	% nedovoljan (1)	60–69	% dovoljan (2)	70–79	% dobar (3)	80–89	% vrlo dobar (4)	90–100	% izvrstan (5)														
0–59	% nedovoljan (1)																								
60–69	% dovoljan (2)																								
70–79	% dobar (3)																								
80–89	% vrlo dobar (4)																								
90–100	% izvrstan (5)																								
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo																								
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademска izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cijelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povrjedu akademskog poštjenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;- razne oblike krivotvorena kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorene rezultata ispita.“ <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</i>.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenum akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi.</p>																								